

זוהר היומי

זוהר ויקרא – דף מ"ז ע"ב

פרשת תזריע

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (מ"ז ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

סְגִיָּאָה דִּילִיָּה, וְאַסְתִּים מְלוֹי בְּגוֹ, לָגוּ הֵיכְלָא קְדִישָׁא. הָאִי קָרָא אֵית לְאַסְתְּכָלָא בֵּיהּ, אֲמַאי אָמַר וְרֵאִיתִי אָנִי, וְכִי שָׁאָר בְּנֵי עֲלָמָא לָא יָדְעִי וְלֹא חָמָאן דָּא. אֲפִילוּ מֵאן דְּלֹא יָדַע חֲכָמָתָא מִן יוֹמוֹי, וְלֹא אֲשַׁנַּח בָּהּ, יָדַע הָאִי שְׂיֵשׁ יִתְרוֹן לְחֲכָמָה מִן הַסְכְּלוֹת כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֲשֶׁךְ. וְהוּא שְׂבַח גְּרַמְיָה וְאָמַר רֵאִיתִי אָנִי.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּרַצוֹן שֶׁל הַכֹּל לֹא נִמְצָא לְמַטָּה, אֲלֹא מִשּׁוּם שְׁנַמְצָא לְמַעְלָה. וְלְמַעְלָה לֹא נִמְצָא, אֲלֹא כְּשֶׁנִּמְצָא לְמַטָּה בַּחֲטָאֵי הָעוֹלָם, שֶׁלְמַדְנוּ שֶׁהַכֹּל תְּלוּי זֶה בָּזֶה, וְזֶה בָּזֶה. וְאִישׁ כִּי יִמְרֹט רֹאשׁוֹ וְגו'. רַבִּי חֲזִיָּא פִּתַּח וְאָמַר, (קֹהֶלֶת ב') וְרֵאִיתִי אָנִי שְׂיֵשׁ יִתְרוֹן לְחֲכָמָה מִן הַסְכְּלוֹת וְגו'. בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת הַסְתַּכְּלִיתִי בְּדִבְרֵי שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ וְהִשְׁגַּחְתִּי בְּחֲכָמָה הַרְבֵּה שָׁלוֹ, וְהִסְתִּיר דְּבָרָיו בְּתוֹכּוֹ, לְתוֹךְ הַהֵיכָל הַקָּדוֹשׁ. בְּפֶסוּק זֶה יֵשׁ לְהִסְתַּכֵּל, לָמָּה אָמַר וְרֵאִיתִי אָנִי? וְכִי שָׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא יוֹדְעִים וְלֹא רוֹאִים אֵת זֶה? אֲפִילוּ מִי שֶׁלֹּא יוֹדַע חֲכָמָה מִיָּמָיו וְלֹא הִשְׁגִּיחַ בָּהּ, יוֹדַע אֵת זֶה שְׂיֵשׁ יִתְרוֹן לְחֲכָמָה מִן הַסְכְּלוֹת כִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֲשֶׁךְ, וְהוּא מְשַׁבַּח אֵת עֲצָמוֹ וְאָמַר רֵאִיתִי אָנִי?

אֵלָא הָכִי תַאנָא, מֵאֵן חֲכִים כְּשִׁלְמָה דְּכִשְׁבָּעָה דְּרַגִּין דְּחִכְמָה אֲתִקְרִי כְּגִוּוֹנָא דְלַעֲיִלָא. שִׁיתָא יוֹמִין לַעֲיִלָא, שְׁבִיעָאָה עֲלָאָה עֲלִיָּהּ. שִׁיתָא יוֹמִין לְתַתָּא, שְׁבִיעָאָה עֲלִיָּהּ. שִׁיתָא דְּרַגִּין לְכוּרְסִיָא, הוּא עַל כּוּרְסִיָא, דְּכַתִּיב, (דְּבָרֵי הַיָּמִים א, כט) וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא יְיָ לְמֶלֶךְ. שְׁבָעָה כְּתָרִין דְּיוֹמִין לַעֲיִלָא, וְכַדִּין לְקַבְּלִיהוֹן שְׁבָעָה שְׁמָהּ לְשִׁלְמָה. לְאַתְחִזָּאָה בֵּיהּ חֲכַמְתָּא קִדִּישָׁא. וּבְגִין כֹּךְ אֲתִקְרִי שְׁבַע שְׁמָהּ: שְׁלֹמֹה. יְדִידָהּ. אַגּוּר. בֶּן יִקָּה. לְמוֹאֵל, אִיתִיָּאל, קֹהֶלֶת.

תרגום לעברית

אֵלָא כֹּךְ לְמַדְנֹו, מִי חֲכָם כְּמוֹ שְׁלֹמֹה, שְׁבַע־דְּרָגוֹת שֶׁל חֲכָמָה נִקְרָא כְּמוֹ שְׁלֹמֹה. שֶׁשָּׁה יָמִים לְמַעְלָה, שְׁבִיעִי עֲלִיוֹן עֲלִיהֶם. שֶׁשָּׁה יָמִים לְמַטָּה, שְׁבִיעִי עֲלִיהֶם. שֶׁשָּׁה דְּרָגוֹת לְכִסֵּא, הוּא עַל הַכִּסֵּא, שְׁכָתוּב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כִּסֵּא ה' לְמֶלֶךְ. שְׁבָעָה כְּתָרִים שֶׁל יָמִים לְמַעְלָה, וְאִזּוּ כְּנֻגָדִם שְׁבָעָה שְׁמוֹת לְשִׁלְמֹה, לְהִרְאוֹת בּוֹ הַחֲכָמָה הַקְדוּשָׁה. וּמִשּׁוּם כֹּךְ נִקְרָא שְׁבָעָה שְׁמוֹת: שְׁלֹמֹה. יְדִידָהּ. אַגּוּר. בֶּן יִקָּה. לְמוֹאֵל. אִיתִיָּאל. קֹהֶלֶת.

טקסט הזוהר

וְאָמַר שְׁבָעָה הִבְלִים. וּמָה דְאִיהוּ חֲמָא לָא חֲמָא בֶּר נָשׁ אַחֲרָא, וְכַד כְּנָשׁ חֲכַמְתָּא וְאַסְתָּלַק בְּדְרַגִּין דְּחִכְמָתָא, אִקְרִי קֹהֶלֶת. וְשְׁבָעָה הִבְלִין אָמַר, לְקַבִּיל ז' כְּתָרִין דְלַעֲיִלָא, וְכָל הֶבֶל קָלָא אֲתַעְבִּיד מִנִּיהּ, וְעֲלָמָא לָא מִתְקַיֵּמָא אֵלָא בְּהֶבֶל.

תרגום לעברית

וְאָמַר שְׁבָעָה הִבְלִים. וּמָה שֶׁהוּא רָאָה לֹא רָאָה אָדָם אַחֵר, וְכִשְׁכַּנְס חֲכָמָה וְהִתְעַלָּה לְדְרָגוֹת הַחֲכָמָה, נִקְרָא קֹהֶלֶת. וְשְׁבָעָה הִבְלִים אָמַר, כְּנֻגָד שְׁבָעָה כְּתָרִים שְׁלֹמֹה, וְכָל הֶבֶל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ קוֹל, וְהַעוֹלָם אֵינוֹ מִתְקַיֵּם אֵלָא בְּהֶבֶל.

וְתֵאֵנָּה מְשֻׁמִּיה דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, הֶבֶל אֶפִּיק קָלָא בְּרוּחָא וּמִיָּא דְּבִיָּה, וְלִית קָלָא אֶלָּא בְּהֶבֶל.
וְתֵאֵנָּה בְּשִׁבְעָה הֶבְלִין אֶתְקִימִין עֲלָאִין וְתִתְּאִין. וְתֵאֵנָּה רַבִּי יִצְחָק, תָּא חֲזִי, דְּעַל הֶבֶל
מִתְקִיִּים עֲלֵמָא, דְּאֵלְמָלָא לָא הָוָה הֶבֶל דְּנִפְיָק מִפּוּמָא, לָא אֶתְקִיִּים בְּרַנְשׁ אֶפִּילוּ שְׁעִתָּא
חָדָא.

תרגום לעברית

וְלִמְדָנוּ מִשְׁמוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֶהָבֵל מוֹצִיא קוֹל בְּרוּחַ וּמִיָּם שָׁבוּ, וְאִין קוֹל אֶלָּא עִם
הֶבֶל. וְלִמְדָנוּ, בְּשִׁבְעָה הֶבְלִים מִתְקִימִים הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחִתּוֹנִים. וְלִמְד רַבִּי יִצְחָק, בָּא
תִּרְאָה שֶׁעַל הֶהָבֵל מִתְקִיִּים הָעוֹלָם, שְׁאֵלְמָלָא לֹא הָיָה הֶבֶל שְׂיוּצָא מִן הַפֶּה, לֹא הִתְקִיִּים
אָדָם אֶפִּילוּ שְׁעָה אַחַת.

טקסט הזוהר

כְּגִוּוֹנָא דָּא אָמַר שְׁלֵמָה מְלוֹי, דְּעֲלֵמָא מִתְקִימָא בְּהוּ, דְּהָאִי הֶבֶל דְּמִתְקִיִּים בֵּיה עֲלֵמָא.
וְהָאִי הֶבֶל דְּמִתְקִיִּים בֵּיה עֲלֵמָא, מִהֶבְלִים דְּלֵעִילָא קֶאֱתִי, הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב הֶבֶל הֶבְלִים,
הֶבֶל מִהֶבְלִים דְּלֵעִילָא. וְכָל מְלוֹי הָכִי הוּוּ. וּבְהֶבְלִים דְּלֵעִילָא כְּתִיב, (דְּבָרִים ח) כִּי עַל
כָּל מוֹצָא פִּי יִי' יִחְיֶה הָאָדָם. מֵאִי מוֹצָא פִּי יִי'. דָּא הֶבְלִים דְּלֵעִילָא.

תרגום לעברית

כְּמוֹ כֵּן אָמַר שְׁלֵמָה דְּבָרִיו, שֶׁהָעוֹלָם מִתְקִיִּים בָּהֶם, שֶׁבְּהֶבֶל הַזֶּה מִתְקִיִּים הָעוֹלָם. וְהֶהָבֵל
הַזֶּה שְׁמִתְקִיִּים בּוֹ הָעוֹלָם, בָּא מִן הֶהָבְלִים שְׁלֵמָעְלָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הֶבֶל הֶבְלִים, הֶבֶל
מִהֶבְלִים שְׁלֵמָעְלָה, וְכָל דְּבָרִיו הָיוּ כֵּן. וּבְהֶבְלִים שְׁלֵמָעְלָה כְּתוּב, (דְּבָרִים ח) כִּי עַל
כָּל מוֹצָא פִּי ה' יִחְיֶה הָאָדָם. מֵה זֶה מוֹצָא פִּי ה'? זֶה הֶהָבְלִים שְׁלֵמָעְלָה.

וְתַנִּיּא, וְרֵאִיתִי אֲנִי שְׂיֵשׁ יְתֵרוֹן לְחֻכְמָה מִן הַסִּכְלוֹת. מִן הַסִּכְלוֹת מִמֶּשׁ, אֲתִי תוֹעֲלָתָא לְחֻכְמָתָא, דְּאִלְמָלָא לָא אֲשַׁתְּכַח שְׁטוּתָא בְּעִלְמָא, לָא אֲשַׁתְּמוּדְעָא חֻכְמָתָא וּמְלוֹי. (תיקון קכ"ג ע"א) וְתַנִּיּא חֵיּוּבָא הוּא עַל פֶּר נֶשׁ דְּאוֹלִיף חֻכְמָתָא, לְמִילָף זְעִיר מִן שְׁטוּתָא, וּלְמַנְדַּע לָהּ. בְּגִין דְּאֲתִי תוֹעֲלָתָא לְחֻכְמָתָא בְּגִינִיָּה. כְּמָה דְּאֲתִיָּא תוֹעֲלָתָא לְנִהוּרָא מִחֲשׁוּכָא, דְּאִלְמָלָא חֲשׁוּכָא לָא אֲשַׁתְּמוּדַע נִהוּרָא. וְלֹא אֲתִיָּא (נ"א אֲתַחֲזִיָּא) תוֹעֲלָתָא לְעִלְמָא מִנִּיָּה.

תרגום לעברית

וּלְמַדְנוּ, וְרֵאִיתִי אֲנִי שְׂיֵשׁ יְתֵרוֹן לְחֻכְמָה מִן הַסִּכְלוֹת. מִן הַסִּכְלוֹת מִמֶּשׁ בָּאָה תוֹעֲלָתָא לְחֻכְמָה. שְׂאִלְמָלָא לָא נִמְצָאָה שְׁטוּת בְּעוֹלָם, לֹא נוֹדְעָה הַחֻכְמָה וּדְבָרֶיהָ. וּלְמַדְנוּ, חֵיּוּב הוּא עַל אָדָם שֶׁלֹּמֶד חֻכְמָה לְלַמֵּד מֵעֵט מִן הַשְּׁטוּת וּלְדַעַת אוֹתוֹ, מִשּׁוּם שֶׁבָּאָה תוֹעֲלָתָא לְחֻכְמָה בְּשִׁבְלִיו, כְּמוֹ שֶׁבָּאָה תוֹעֲלָתָא לְאוֹר מִן הַחֲשֵׁכָה. שְׂאִלְמָלָא הַחֲשֵׁכָה לֹא נוֹדַע הָאוֹר, וְלֹא בָּאָה (נִרְאִיתָ) לְעוֹלָם תוֹעֲלָתָא מִמֶּנּוּ.

טקסט הזוהר

תַּנִּיּא שְׂיֵשׁ יְתֵרוֹן לְחֻכְמָה, לְחֻכְמָה סֵתָם. דְּאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אַבָּא, תָּא חֲזִי רְזָא דְּמַלְהָ, לָא נִהִיר חֻכְמָתָא דְּלַעֲיָלָא, וְלֹא אֲתַנְהִיר, אֲלָא בְּגִין שְׁטוּתָא דְּאֲתַעֵר מֵאֲתַר אַחֲרָא, וְאִלְמָלָא הָאִי, נִהִירוּ וּרְבוּ סְגִיָּא וַיִּתֵּיר לָא הָוָה (לְהוּי), וְלֹא אֲתַחֲזִיָּא תוֹעֲלָתָא דְּחֻכְמָתָא. וּבְגִין שְׁטוּתָא אֲתַנְהִיר יִתִּיר, וְנִהִירִין לִיָּה יִתִּיר, הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב שְׂיֵשׁ יְתֵרוֹן לְחֻכְמָה, לְחֻכְמָה סֵתָם, מִן הַסִּכְלוֹת סֵתָם. וְכֹךְ לְתַתָּא, אִלְמָלָא לָא הָוָה שְׁטוּתָא שְׁכִיחַ בְּעִלְמָא, לָא הוּי חֻכְמָתָא שְׁכִיחַ בְּעִלְמָא.

שְׁנָה, שֵׁשׁ יְתָרוֹן לַחֲכָמָה, לַחֲכָמָה סֶתֶם. שְׁאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֲבָא, בֹּא וּרְאֵה סוּד הַדְּבָר, לֹא מְאִירָה הַחֲכָמָה שְׁלֹמֶעֱלָה וְלֹא נְאוּרָה אֶלָּא בְּשִׁבִּיל הַשְּׁטוּת שְׁמַתְעוּרְרַת מִמָּקוֹם אֲחֵר, וְאֶלְמָלָא זֶה, אוֹר וּמִשְׁחָה רַבָּה וַיּוֹתֵר לֹא הָיְתָה (להיות), וְלֹא נִרְאָתָה תוֹעֲלָתָהּ שֶׁל הַחֲכָמָה, וּמִשּׁוּם הַשְּׁטוּת מְאִיר יוֹתֵר, וּמְאִירִים לוֹ יוֹתֵר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב שֵׁשׁ יְתָרוֹן לַחֲכָמָה, לַחֲכָמָה סֶתֶם, מִן הַסְּכָלוֹת סֶתֶם. וְכֵן לְמַטָּה, אֶלְמָלָא לֹא הָיְתָה שְׁטוּת מְצוּיָה בְּעוֹלָם, לֹא הָיְתָה הַחֲכָמָה מְצוּיָה בְּעוֹלָם.

טקסט הזוהר

וְהָיְינוּ דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כַּד הוּוּ יִלְפִין מִנִּיהַ חֲבֵרָיָא רַזִּי דְחֲכָמָתָא, הָוָה מְסֻדָּר קְמִיָּהּוּ פִּרְקָא דְמַלִּי דְשְׁטוּתָא, בְּגִין דִּיִּיתִי תוֹעֲלָתָא לַחֲכָמָתָא בְּגִינִיהּ. הִדָּא הוּא דְכָתִיב (קהלת י') יָקָר מַחֲכָמָה וּמִכְבוֹד סְכָלוֹת מְעָט, מִשּׁוּם דֵּהִיא תְּקוּנָא דְחֲכָמָתָא, וַיִּקְרָא דְחֲכָמָתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְלִבִּי נֹהֵג בַּחֲכָמָה וְלֹאֲחֹז בְּסְכָלוֹת.

תרגום לעברית

וְהָיְנוּ שְׂרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, כְּשֶׁהָיוּ לוֹמְדִים מִמֶּנּוּ הַחֲבֵרִים סוּדוֹת הַחֲכָמָה, הָיָה מְסֻדָּר לְפָנֵיהֶם פֶּרֶק שֶׁל דְּבָרֵי שְׁטוּת, כְּדִי שֶׁתֵּבֵא תוֹעֲלַת לַחֲכָמָה בְּשִׁבִּילוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (קהלת י') יָקָר מַחֲכָמָה וּמִכְבוֹד סְכָלוֹת מְעָט, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הַתְּקוּן שֶׁל הַחֲכָמָה וּכְבוֹד הַחֲכָמָה. וְעַל זֶה כְּתוּב, וְלִבִּי נֹהֵג בַּחֲכָמָה וְלֹאֲחֹז בְּסְכָלוֹת.

טקסט הזוהר

רַבִּי יוֹסִי אָמַר יָקָר מַחֲכָמָה וּמִכְבוֹד, כְּלוּמַר יִקְרָא דְחֲכָמָתָא וְנוֹי דִּילָהּ, וַיִּקְרָא דְכְבוֹד דְלַעֲיָלָא, מְאִי הִיא. סְכָלוֹת מְעָט. זַעִיר דְשְׁטוּתָא אַחֲזִי וְגַלִּי יִקְרָא דְחֲכָמָתָא וּכְבוֹד דְלַעֲיָלָא, יִתִּיר מִכָּל אַרְחִין דְעֻלְמָא.

רבי יוסי אומר, יקר מחכמה ומכבוד, כלומר, כבוד החכמה והנאי שלמה והיקר של הכבוד שלמעלה מה הוא? סכלות מעט, מעט של שטות, מראה ומגלה את כבוד החכמה והכבוד של מעלה יותר מכל דרכי העולם.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (מ"ח ע"א) ♦

טקסט הזוהר

כיתרון האור מן החשך, תועלת דנהורא לא אתיאה (נ"א אתחזיא) אלא מן חשוכא. (ולעולם) תקונא דחורא מאי היא. אוכמא, אלמלא אוכמא לא אשתמודע חורא, ובגין אוכמא, אסתליק חורא ואתיקר. אמר רבי יצחק, משל למתוק במר, דלא ידע אינש טעמא דמתיקא, עד דטעים מריא, מאן עביד להאי מתיקא. הוי אומר האי מריא. והיינו דכתיב, (קהלת ז) גם את זה לעומת זה עשה האלהים. וכתיב

תרגום לעברית

כיתרון האור מן החשך, תועלת האור לא באה (נראית) אלא מתוך החשכה. (ולעולם) תקון הלכן מהו? השחר. אלמלא השחר לא נודע הלכן, ומשום השחר מתעלה הלכן ומתיקר. אמר רבי יצחק, משל למתוק במר, שאין יודע איש טעם המתוק עד שטועם את המר. מי עושה את זה מתוק? הוה אומר זה המר. והיינו שכתוב (שם ז) גם את זה לעומת זה עשה האלהים. וכתוב טוב אשר תאחז בזה וגם מזה אל תנח את ידך.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.